

Varför grundar man nya kyrkor?

Vi lever i brytningstider. Människor skriver ut sig ur kyrkan överallt i västlandet – också i Finland. De teologiska dispyterna splittrar både församlingar och kyrkans ledning. De världsliga makthavarna kräver att kyrkan skall anpassa sig till samhällets liberala moraluppfattningar.

I Tammerfors drog sig de karismatiska ur den lutherska kyrkan och grundade en egen kyrka. Nokia Missio har åtminstone delvis organiserats som ett kyrkosamfund. Vart är vi på väg?

Kyrkan och bekännelsen

Tammerforsarnas väg är säkerligen inte lätt. Enligt min uppfattning har kärngruppen i Nokia Missio inte en färdig kyrkosyn (de talar om cellarbete), ingen ämbetsyn (endast ett s.k. karismatiskt ledarskap), ingen klar uppfattning om sakramenten (man håller inte fast vid en luthersk dop-syn) och inte någon enhetlig frälsningslära (t.ex. frågan om den fria viljan). Att skapa en gemensam bekännelse under dessa omständigheter kommer inte att vara någon lätt uppgift, om det även finns lutheraner bland Nokia Missios medlemmar.

Ändå är ett kyrkosamfunds ansvar alltid ett slags institutionsansvar. Varje kyrka måste av nödvång författa en lärogrund. Detta kommer säkert ännu att leda till att agnarna skiljs från vetet – och jag säger detta helt utan horn och tänder. I praktiken är det dock så, att man måste välja någon uppfattning, och då kommer också eventuella meningsskiljaktigheter fram.

Vad menas med en kyrka?

Om man vill skriva ut sig ur sin nuvarande kyrka, borde man ha en uppfattning om

vad bekännelsekrifterna säger om kyrkan. Först och främst är kyrkan allmän, universell, och Kristi kropp: ”För att vi icke må mena, att kyrkan är ett yttre rike av vissa folk, utan fast hellre de över hela jorden spridda människor, vilka samtycka till evangeliet och hava samme Kristus, samme Helige Ande och samma sakrament.” (Apologin 7).

Denna enda, heliga kyrka är ”de heligas samfund” (congregatio sanctorum), i vilket evangeliet rent förkunnas och sakramenten rätt förvaltas,” såsom den kända satsen lyder i Augsburgska bekännelsen. Kyrkan definieras således inte utifrån sin yttre institution eller organisation. ”Dock erkänna vi, att många skrymtare och ogudaktiga människor äro blandade samman med de heliga i detta livet och att de hava del i kyrkans yttre kännetecken.” När en grupp lämnar kyrkan och grundar ett nytt samfund, är också detta endast en kyrka där ”skrymtare och ogudaktiga människor äro blandade samman med de heliga”. Något alternativ finns inte.

Av detta drag följer en paradoxal situation. När den lutherska bekännelsen gör skillnad mellan den i historien uppträdande kyrkoinstitutionen och det samfund, den gemenskap som finns i människors hjärtan, blir kyrkans lösningar relativa. En bekännelsetrogen teolog är inte enligt kyrkans egna läror kyrkoinstitutionens slav och är heller inte helt underställd kyrkans praktiska beslut – otroligt, men sant.

Räcker det med tolerans?

Kyrkans paradox löses dock ibland så att institutionen avskedar tredskande anställda – även om den inte kan påvisa att dessa har handlat mot kyrkans bekännelsekrif-

ter. Då träder bruket av makt framom teologin. I kyrkan bör Bibeln stå över allt. Trots detta är maktspelet i praktiken ibland viktigast.

Det vore bättre att stanna och uthärda varann på Augustinus' väg. Enligt honom är församlingen corpus permixtum, en brokig eller blandad församling, en gemenskap av heliga och syndiga. Det är naturligtvis en förfärlig tanke, att "Antikrist sitter i Guds tempel" – som det heter i våra bekännelseskrifter – men det är bra att någon gång fundera över varför reformatörerna, som påpekade detta, ändå hävdade att de skulle stanna i en sådan kyrka.

Timo Eskola

Evangeliet förlorar i världen mot mat, rent vatten, utbildning, och andra förutsättningar för livet, även om dessa inte skulle få utesluta varandra. I Finland, liksom också i de övriga nordiska länderna, har ett slags katastrofkristendom utvecklats, som i första hand betonar ansvaret för skapelsen och dess transformation och som anser att den hjälp som ges i anslutning till missionsarbetet är villkorlig och t.o.m står i strid med budet att älska sin nästa. De lutherska församlingarna och församlingsborna deltar allt mera i att lindra nöd och fattigdom, vilket naturligtvis är bra och nödvändigt. Men om det att man tar del i detta betraktas som ett uttryck för församlingens och dess medlemmars missionsuppdrag, har en helhetssyn på missionen lyckats utplåna skillnaden mellan Guds frälsande och uppehållande verksamhet.

*Pekka Mäkipää
Ur Iustitia 23*

Veckoslutet 22–24 augusti ordnades en kyrkhelg i Karleby kyrka med ca 800 deltagare. Medverkande talare var bl.a. Stig-Olof Fernström, Peter Kankkonen, Johan Candelin, Max-Olav Lassila, Gerd Snellman, Lilian Lindén, Bengt Djupsjöbacka, Henrik Perret m.fl. Mottot för dagarna var "Omkring ditt ord, o Jesus, oss stilla gör".

